

Universitätsbibliothek Paderborn

**... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino
Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori**

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii
Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum
difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad
Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

§. 4. Proponuntur iterum Difficultates quædam Eximio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

*Proponuntur iterum Difficultates
quædam Eximio.*

A Is gratiam omnem in hoc statu obtinere quilibet effectum ad quem absolute voluntate conceditur: ullusne hoc unquam negavit? quisquamne Theologorum adeò desipuit, ut jactaret voluntatem Dei absolutam seu efficacem, quandoque inanem esse, aut ullâ elidi creaturæ perversiâ? Addis gratiæ aliquando resisti etiam in statu naturæ lapsæ; resisti gratiæ suæ medicinali, etiam Thomistarum physicè præterminanti disertè fassus est Jansenius; sed non cù resistantiâ, quæ fidei Catholice & Pontifici's Constitutionibus sufficiat. Talis resistantia admittenda est, qua gratiæ frustatur effectu suo, ad quem voluntate Dei antecedente datur, ad quem verè sufficit in his circumstantiis, ita ut ad effectum obtainendum, nihil possum extra potestatem creaturæ præterea requiratur quod se teneat ex parte actus primi. An etiam tua gratia excitans, quam ad fucum faciendum vocare tibi placuit inefficacem, & Thomisticè sufficientem, fru-

frustratur effectu suo ad quem à Deo voluntate antecedente datur, ad quem verè hic & nunc sufficiens est, ita ut nihil tenens se ex parte actus primi positum extra potestatem hominis præterea desideretur, ut sequatur effectus, sive consensus libertatis? an gratia tua efficax non præstat vires, seu robur voluntati? Vires autem tenere ex parte potentiae seu actus primi est evidens. Contrà gratia Thomistarum prædeterminans, ut communiter ab eis explicatur, est mera applicatio potentiae, viribus jam verè sufficien-tibus instructæ. Quemadmodum enim determinatio activa creaturæ, sive ipsa ejus actio non se tenet ex parte actus primi sed secundi, non præstat potentiam, non vires voluntati, sed eas necessariò præsupponit, cum sit ipsa virium seu potentiae viribus jam verè sufficientibus completæ applicatio, ita & prævia Dei determinatio in sensu Thomistarum communissimo. Si vero gratia tua inefficax non præstet vires hoc modo sufficientes, si præterea vires petat ab efficaci, qua destituta est, numquam frustratur effectu cuius in his circumstantiis capax est, adeoque potius gratia sufficiens homini deest quam homo gratiæ, quandoquidem juxta te omnem à voluntate esse.

Etum

Etum impetrat, cuius in his circumstantiis est
 capax. Hoccine est resistere gratiæ, hoc
 admitttere gratiam sufficientem? Et cur
 ubi sufficientem vocas, tam sollicitè sem-
 per subdis illud notoriis Jansenistis fami-
 liare, Thomisticè, in sensu Themistarum, ut Tho-
 mistæ loquuntur? Susplicantur alii nec planè
 temerè, has particulas tibi alienantes esse,
 quibus significes hanc gratiam vocari qui-
 dem à Thomistis sufficientem, & talem ab
 illis existimari, sed reverè non sufficere; sed
 cum factionis vestræ Heroe Montaltio, cum
 amicissimo vobis Palladio, cum Duacenis
 vestris confœderatis & clientibus explodi ut
ladicrè sufficientem; sufficientem non re sed voce
tantum, sufficientem non sufficientem. Ejusmodi
 gratiæ cum tribuuntur justis præcepta tran-
 gredientibus, quomodo hæc non sunt illis
 impossibilia quandoquidem justi secundum
 præsentes quas habent vires velint & conen-
 tur illa observare? Quomodo non deest
 illis gratia, non quidein illa Pseudo-Augu-
 stiniæ & Pseudo-Thomisticè sufficiens, sed
 sufficiens verè & simpliciter? Quomodo per
 gratiam illam tantum in sensu alieno & lu-
 dicre sufficientem quæ revera non sufficit,
 non statuatur etiam libertas tantum in sensu
 alieno? Libertas tantum ludicra? Libertas
 non

non libertas? Solam inquis in actibus nostris
meritorii & demeritorii admitto necessita-
tem *infallibilitatis & consequentiae*. Sed sicutum
detexi in *Difficultatibus propositus* ubi ostendi ne-
cessitatem consequentiae & infallibilitatis di-
stingui à necessitate consequente, sicut genus
à specie, necessitas infallibilitatis & conse-
quentiae potest esse antecedens; nam infal-
libile est, & rectè sequitur; *Gratia Calvini est,*
ergo necessarium est effectus: sol est ergo necessarium
est lumen. Unde nullo modo, sequitur: *non*
aliam admitto necessitatem quam infallibilitatis &
consequentiae: ergo solam admitto necessitatem conse-
quentem & non etiam antecedentem. Antecedentem
juxta te esse transgrediendi mandati ne-
cessitatem in eo, qui non habet gratiam effi-
caciem, jam declaratum est, quia defunt illi
vires revera & simplicitè sufficietes. Non
alia sub efficaci tua gratia libertas est, quia
cum gratia ista teneat se ex parte actus primi,
cumque eâ agatur homo insuperabilitè, inde-
clinabilitè, ut in Thesibus tuis sàpe profiteris,
sublata est indifferentia per aliquid se tenens
ex parte actus primi, adeòque est necessitas
antecedens; quid enim aliud ad necessita-
tem antecedentem requiras, quam ut aliquid
se tenens ex parte actus primi ita me afficiat,
ut illud nec declinare possim, nec superare: &

E con-

cot sequenter non impedire, quo minùs consensus cum illa dispositione necessariò conjunctus ex illa dimanet?

Parum te juvat vocabulum præmotionis Physicæ, quod & Jansenio placuit l. 8. de gratia Salvatoris toto capite 3. cuius hic est titulus, *Adjutorium Christi determinat, ac prædeterminat etiam Physicè voluntatem ut velit, &c.* Tum col. 823. Sic enim Deus aperit cor lapideum, & dat cor carneum, sic animum efficacissimâ potestate converit, sic duritiam cordis auferit, sic operatur velle atque perficere, sic ex nolentibus & repugnantibus volentes & consentientes facit. Non enim hoc aliter facit quam voluntatem inclinando, applicando, determinando: & quia prævenit ipsam voluntatis determinationem, etiam prædeterminando, non solum moraliter sed verâ, reati, & physicâ determinatione. In difficultatibus ostendi Jansenium non tantum nomen gratiæ physicè prædeterminantis, sed distinctiones, solutiones, responsiones Thomistarum omnes omnino admissæ, sed subdolè, & salvandæ gratiæ suæ medicinali voluisse applicatas. Sic pallium Thomisticum affectare didicerunt à Magistro suo noui Augustini Discipuli.

Definitum est in propositione quartâ Jansenii Semipelagianos non admissæ gratiæ interioris necessitatem ad omnes actus bonos etiam

etiam ad initium fidei: cur ubi sensum tuum
exprimis circà propositionem quartam tam
studiosè celas partem hanc propositionis
Priorem, solo verborum lusu circà proposi-
tionis partem posteriorem contentus? Hanc
tergiversationem tibi, tuisque exprobraverat
Cornelius à Cranebergh in Fraude V. arti-
culorum cap. 4. eandem tibi objeci in *Diffi-
cilitate VII.* cur in *Difficultatum resolutione* nul-
lam difficultatis hujus tam notabilis, uti &
ceterarum quas jam repetii, nihil resolutio-
nis præstitisti? Quomodo possit humana vo-
luntas gratiæ in sensu tuo dissentire, vel ob-
temperare, si velit, ex dictis facile colligitur;
nam ad consentiendum gratiæ inefficaci deest
aliquid tenens se ex parte actus primi, defunct
vires ad consentiendum verè sufficietes; præ-
ventus autem gratiâ efficaci habet dispositio-
nem indeclinabilitè, inseparabilitè connexam
cum consensu, adeòque tollitur indifferentia
in actu primo. Neque hic juvat pallium Tho-
misticum, cum gratia prædeterminans Thomi-
starum ad omnes actus salutares requisita, juxta
communem eorum declarationem sit nuda po-
tentia applicatio, vires & potentiam ad agen-
dum præsupponens, & relinquens simul om-
nia prærequisita ad actus omissionem, prære-
quisita intelligendo, ut sæpe idem repetendo.

inculcem, omnia ad actum primum pertinen-
tia. Eadem animadversio difficultatem tibi
movet circa propositionem Jansenii quintam.
Quomodo enim Deus ulli ex adultis reprobo,
ut æternum salvaretur sanguinem suum fudit?
Quomodo salutem ejus seriò voluit, & pro
ea Patrem oravit, qui nulli reprobo gratiam
ad æternam salutem verè sufficientem seriâ
voluntate postulaverit? *libenter, inquis, sub-*
scribo huic resolutioni, quam circa propositionem
quintam Aphorismis suis inseruit Collega noster Exi-
mius Dominus Steyart i. p. disp. 38. afferens quin-
tæ Propositioni inter damnatas per hoc satisfieri.
 "Quod justi omnes adeòque & non præde-
 "stinati, gratias habeant, sensu supradicto
 "sufficientes ad salutem suam æternam ope-
 "randam, quas ipse Christus Jesus sanguine
 "& morte sua promeruit, ut proinde pro-
 "priè pro ipsorum salute sit mortuus, etsi
 "magis propriè pro prædestinatis. Addendo
 "præterea sensu generaliori etiam mortuum
 "esse pro cæteris omnibus, quatenus pro
 "peccato originali omnibus communi, adeò-
 "que pro communi causâ mortem subiit; me-
 "ritus etiam generalia salutis media & instru-
 "menta, ut Sacra menta, totidem Sanguinis
 "Christi vasa &c. à quibus neminem exclusit
 "suâ conditione, ut ipse Diabolus exclusus est,
 "pro

„pro quo proinde nullâ ratione Sanguinem
 „fudit.” Cur propositionem cum Steyartio
 non vocas quintam JANSENII? Cur non
 Propositioni Pseudo-Augustini illius sensu
 anathema dicis cum eodem Amplissimo Do-
 mino? Quomodo sine restrictione afferere
 potuisti, *quod justi omnes, adeoque & non præ-*
destinati gratias habeant sensu supradicto sufficientes
ad salutem suam aeternam operandam, teque sub-
scribere huic Steyartianæ resolutioni? Nonne ali-
 quoties te monui non esse sententiam ean-
 dem, licet iisdem expressam vocibus, si uter-
 que voces suas sensu dispari accipiat? Tu pro-
 fiteris sufficientiam gratiæ merè Thomisti-
 cam, Steyartius eam rejicit, & statuit majo-
 rem; nam licet numquam juxta Steyartium
 futurum sit, ut quis cum gratia merè sufficienti
 agat sine efficaci, ita tamen illa sufficiens est,
 ut reverà fieri possit, ut soli gratiæ sufficienti
 homo consentiat sive consensum componat
 cum gratia merè sufficienti, & negatione
 gratiæ ulterioris, etiam omnibus iisdem cir-
 cumstantiis permanentibus; sicut, licet num-
 quam futurum sit, ut vir gravis, E. G. Exi-
 mius Dominus saltet in foro nudus, præci-
 dat sibi nasum, exsiliat è fenestra, scilicet
 vigil & mentis compos, habet nihilominus
 etiam vir gravis ad ejusmodi actiones arbitrii

libertatem. Tua verò gratiæ inefficacis sufficientia præstat potentiam Thomisticâ longè minorem, ut superius satis declaratum est. Ubinam autem Jansenius licet propositionis hæreticæ evidentè reus, negavit Christum pro peccato originali omnibus communi, adeoque pro communii causa mortem subiisse? Ubi negavit Christum meritum esse genera-
lia salutis media, & instrumenta, ut Sacra-
menta totidem Sanguinis Christi vasa &c.? Ubi asseruit quod Christus ab his salutis me-
diis quemquam excluderit conditione suâ, ut
exclusus est Diabolus? Negavit verò Janse-
nius Christum pro peccato communi ab
omnibus tollendo mortem subiisse, negavit
Deum post peccatum Adæ prævisum, voluisse
voluntate beneplaciti omnium profus ho-
minum salutem æternam, licet eam voluerit
voluntati signi, vel complacentiæ simplicis, quæ
sensu Janseniano antecedens dicitur, sed talis,
ut omni mediorum ad finem sufficientium
præparatione, respectu multorum hominum
desiliatur. Inficiatus est Irensis Christum
meritum esse, ut generalia salutis media & in-
strumenta præparentur, & offerrantur om-
nibus, prout singulorum status patitur. An
non in his omnibus Jansenio suffragaris?
Hæc & alia plura proposui tibi in nuperis
Dif-

Difficultatibus confusus fore, ut ab Eximio Domino ac Magistro nostro accuratam ad singula responcionem accipere; atque eccum prodit *Resolutio*, in qua nihil minus resolvitur quam quod in difficultatibus proponitur momenti maximi. Leviora quædam accipiuntur neque ad illa quidem, ut par est, respondetur, quemadmodum jam satis prolixâ Difficultatum instauratione demonstratum est. Difficultatis aliquid hic superaddere videtur Decretum Alexandri VIII. Quæro Eximie Domine, neque iuterrogatio superflua erit, ut alias vociferaris, dum responso in promptu non est, aut apparet nimis invidiosa, quæro inquam an per hanc Aphorismi subscriptiōnem satisfacias Alexandro VIII. damnanti articulum hunc 4. inter 31. dedit semetipsum *pro nolis oblationem Deo, non pro solis Electis, sed pro omnibus & solis fidelibus?* Vel saltē an cum Autore *Notarum brevium* tibi ut aiunt non ignoto, dicere sufficiat quod etiam infideles multi & hæretici aliquod à Christo beneficium participant, licet fortè ad salutem æternam per illud consequendam minimè sufficiens.

Vereor ne difficultates istæ, frequentiores tibi iterum, & molestiores videantur quam ut claram distinctam, & directam re-

so-

(56)

solutionem singulis impertiendam putaveris.

§. 5.

*Ineptiæ & falsitatis redarguitur, quod
Martinus objicit de Memoria-
li Hispanico.*

INvidiosum est & importunum quod ob-
jicis famoso Memoriali Hispanico, in quo va-
riorum ordinum Religiosi, & quidam Clerici
insimulabantur Jansenismi. Perquam manifestum
est, inquis, nihil in viris istis Religiosis repre-
hendi preter Doctrinam de gratia per se efficaci po-
tuisse, ob quod apud Regiam suam Majestatem sus-
pecti redderentur. Nihil mihi cum isto Memo-
riali Martine, certè nullum ego unquam
propter doctrinam de gratia per se efficaci
Jansenianis annumeravi, neque ullum Lo-
vanii Societatis Professorem audivi dogma de
gratia per se efficaci inter damnatos articu-
los recensentem, Imò centies audivi Jesuitas
Professores palam agnoscentes sententiam
Thomistarum de gratia efficaci, licet eam
scholaisticè impugnent, defendi Catho-
licè. Me Societatis Professoribus hic con-
sentire ipse non ignoras, qui id in scriptis
meis